

19.2. Multipliciteter

Sats 19.11. Sekularpolynomet $\det(A_{\mathbf{f}} - \lambda E) = 0$ för en avbildningsmatris beror ej på valet av bas.

Bevis Låt \underline{e} och \underline{f} vara två baser med bassambandet $\underline{f} = \underline{e}T$. Om $A_{\underline{e}}$ och $A_{\underline{f}}$ är avbildningsmatriserna i respektive bas, så är

$$\begin{aligned} \det(A_{\mathbf{f}} - \lambda E) &= \det(T^{-1}A_{\underline{e}}T - \lambda E) \\ &= \det(T^{-1}(A_{\underline{e}} - \lambda E)T) \\ &= \det T^{-1} \det(A_{\underline{e}} - \lambda E) \det T \\ &= \frac{1}{\det T} \det(A_{\underline{e}} - \lambda E) \det T \\ &= \det(A_{\underline{e}} - \lambda E). \end{aligned}$$

Alltså, $\det(A_{\mathbf{f}} - \lambda E) = \det(A_{\underline{e}} - \lambda E)$.

Definition 19.12. Om till ett egenvärde till F hör ett egenrum av dimension k , så säger vi att den **geometriska multipliciteten** är k . Den **algebraiska multipliciteten** är antalet gånger egenvärdet förekommer som nollställe till den sekularekvationen.

Sats 19.13. För en godtycklig avbildningsmatris gäller att alla algebraiska multipliciteter är \geq än motsvarande geometriska.

För symmetriska avbildningar eller allmännare för diagonaliserbara avbildningar, så råder likhet i satsen ovan.

Sats 19.14. Om $F : \mathbf{E} \rightarrow \mathbf{E}$ är diagonaliserbar så är alla geometriska och algebraiska multipliciteter lika.

Exempel 19.15. Vi går tillbaka till Exempel 18.14 och studerar den algebraiska respektive geometriska multipliciteten.

1. $\det(A - \lambda E) = 0$ om $\lambda_1 = 6$, $\lambda_2 = 12$ och $\lambda_3 = 18$, dvs den algebraiska multipliciteten är 3. Egenrummen till λ_1 , λ_2 och λ_3 är tillhörande egenvektorer $(1, 1, 1)^t$, $(1, 0, -1)^t$ samt $(1, -2, 1)^t$. Den geometriska multipliciteten är också 3.
2. Eftersom $\det(B - \lambda E) = 0$ för $\lambda_1 = 0$, $\lambda_2 = 1$ och $\lambda_3 = 1$, så är den algebraiska multipliciteten 3. Egenrummet till λ_1 är egenvektorn $(1, -1, 2)^t$ och till λ_2 och λ_3 planet $x_1 - x_2 + 2x_3 = 0$. Den geometriska multipliciteten är alltså 3.

3. Det följer att $\det(C - \lambda E) = 0$ för $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 1$. Därmed är den algebraiska multipliciteten 3. Egenrummet till λ_1, λ_2 och λ_3 består endast egenvektorn $(2, 0, -1)^t$; vilket betyder att den geometriska multipliciteten är alltså 1.
4. Den algebraiska multipliciteten är 3 då $\det(D - \lambda E) = 0$ för $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 1$. Den geometriska multipliciteten är däremot 2, ty egenrummet är alla vektorer i planet $x_2 = 0$.